

TOELICHTING OP DE TWEE EXTRA VRAGEN DIE IN WOLF WORDEN GESTELD IN HET KADER VAN DE NORMERING VAN 2021

De geel gemarkeerde tekst is toegevoegd na verzending van de mailing op 20-4-2021.

BEANTWOORDING VAN DE VRAGEN VIA WOLF

De twee vragen beantwoordt u in het programma Wolf gelijktijdig met het invoeren van de door uw leerlingen behaalde scores. Om zoveel mogelijk representatieve data te verkrijgen, vragen wij u om van alle leerlingen die een examen hebben gemaakt ook de scores in te voeren in Wolf. Wij ontvangen deze graag zo snel mogelijk na het afronden van de eerste correctie, maar in ieder geval voor de Wolf-deadline. De Wolf-deadline kunt u vinden in de activiteitenplanning op Examenblad.nl en in het correctievoorschrift van het betreffende examen. Voor het invoeren van de scores in Wolf is het niet nodig dat de tweede correctie is afgerond.

EERSTE VRAAG: MOEILIKHEID VAN DE VARIANT

Vraag 1:

Als corrector heeft u waardevolle inzichten opgedaan over de moeilijkheid van dit examen. Daarnaast heeft u mogelijk vanuit het verleden een beeld wanneer iemand een voldoende verdient voor uw vak. Cito en CvTE willen graag weten waar volgens u de grens tussen voldoende en onvoldoende prestatie ligt op dit examen, wanneer u het vergelijkt met andere jaren.

Bij welke totaalscore op dit examen past dan volgens u het cijfer 5,5?

Toelichting:

Voor het geven van een oordeel over de moeilijkheidsgraad van het examen in vergelijking met examens in eerdere jaren hoeft u niet letterlijk het examen naast examens van andere jaren te leggen. Als u al meerdere jaren examens nakijkt dan heeft u daar vast en zeker een beeld van. Als u pas korte tijd voor de klas staat of zelfs voor het eerst een examenklas heeft, kan dat lastiger zijn. U kunt de moeilijkheid dan niet relateren aan het verleden maar wel aan het beeld dat u heeft van wat een leerling zou moeten kennen en kunnen.

Bij het geven van een oordeel over de moeilijkheid van het examen gaat het nadrukkelijk niet om de prestaties of de vaardigheid van de leerlingen. Vanzelfsprekend liggen de scores wat lager bij een moeilijker examen maar dit kan ook komen doordat leerlingen dit jaar hinder hebben ondervonden van een moeilijker voorbereiding op de centrale examens. Als u dus zou kijken naar de prestaties van de leerlingen om een oordeel te geven over de moeilijkheid dan zou de vaardigheid van de leerlingen verweven zijn met het oordeel over de moeilijkheid en dat is niet de bedoeling. Wij vragen u dus echt te kijken naar de inhoud van het examen.

Wij vragen niet naar de N-term maar naar de cesuur. De cesuur is de score waarbij een leerling nog net een voldoende zou moeten krijgen op grond van de moeilijkheid van het examen. De cesuur is onlosmakelijk verbonden met de N-term. Als u een score aanwijst waar die grens naar uw oordeel zou moeten liggen, kunnen wij daaruit een N-term afleiden.

NB Docenten beeldende vakken vmbo beantwoorden deze vraag zowel voor het cpe als het cse.

TWEDE VRAAG: REPRESENTATIVITEIT VAN DE DEELNEMENDE LEERLINGEN

Vraag 2:

Cito en CvTE willen graag weten of de leerlingen waarvan u zojuist de scores heeft ingevuld representatief zijn voor alle leerlingen in uw klas. U heeft wellicht ook leerlingen die pas in het tweede tijdvak voor het eerst examen gaan doen voor uw vak. Wat kunt u zeggen over de gemiddelde vaardigheid van de leerlingen die in het eerste tijdvak examen hebben gedaan?

- Deze groep leerlingen is duidelijk minder vaardig dan de groep leerlingen die voor het eerst examen gaat doen in het tweede tijdvak.

- Deze groep leerlingen is ongeveer even vaardig als de groep leerlingen die voor het eerst examen gaat doen in het tweede tijdvak.
- Deze groep leerlingen is duidelijk vaardiger dan de groep leerlingen die voor het eerst examen gaat doen in het tweede tijdvak.
- Al mijn leerlingen hebben nu examen gedaan.

Toelichting

Aangezien het voor leerlingen mogelijk is de examens te spreiden over het eerste en tweede tijdvak, houden we er rekening mee dat in het eerste tijdvak een selectief deel van de leerlingen het examen maakt. Voor de normering is het echter van belang om afnamegegevens te gebruiken die representatief zijn voor de totale examenpopulatie. Om de representativiteit te controleren, stellen we u de vraag of de leerlingen die in het eerste tijdvak het examen hebben afgelegd, representatief zijn voor alle leerlingen uit uw klas.

Het is denkbaar dat u op het moment van de Wolf-deadline nog niet al het leerlingwerk heeft kunnen nakijken waardoor het niet mogelijk is om van alle leerlingen die hebben deelgenomen ook de scores in Wolf in te voeren. Wij vragen u dan de scores in te voeren van alle leerlingen waarvan u het werk heeft nagekeken en de representativiteitsvraag dan te beantwoorden voor de door u ingevoerde groep leerlingen.

Als het gemiddeld cijfer voor een vak in de afgelopen jaren een 6,3 was en in het eerste tijdvak hebben vooral de vaardigere leerlingen het examen gemaakt, dan doen we ze tekort door middels de normering op een gemiddeld cijfer 6,3 uit te komen. Dit deel van de populatie zou in het verleden misschien wel een 6,7 gemiddeld gescoord hebben. Het probleem is echter dat we dat niet weten. Het is dus van belang dat we in de eerste stap kijken naar een zo representatief mogelijk deel van de steekproef. Daar kan de informatie uit deze vraag ons bij helpen.

U hoeft er geen rekening mee te houden of uw klas representatief is voor alle leerlingen in het land. Als uw leerlingen over het algemeen wat beter of juist wat minder goed scoren dan het landelijk gemiddelde dan houden wij daar bij de normering rekening mee. Dat doen we door te kijken naar de prestaties in het verleden van de leerlingen op uw school ten opzichte van de landelijke prestaties.

Wij nemen de scores mee van die klassen waarvan de docent heeft aangegeven dat de leerlingen die al hebben deelgenomen representatief zijn voor de totale klas. Dat houdt in dat de vaardigheid van de leerlingen die hebben deelgenomen gemiddeld ongeveer gelijk is aan de gemiddelde vaardigheid van de totale klas. Hiervoor geldt geen minimum, dus ook als in uw klas nog maar tien van de twintig leerlingen het examen hebben afgelegd kunnen de scores van deze leerlingen worden meegenomen bij de normering indien u aangeeft dat de groep representatief is. Uiteraard worden ook de scores meegenomen van klassen waarin alle leerlingen al examen hebben gedaan. De groep is dan automatisch representatief.

Om een inschatting te geven van de representativiteit kunt u bijvoorbeeld kijken naar de SE-resultaten van de leerlingen die het examen nog moeten doen in vergelijking met die van de hele klas. Het kan echter ook zijn dat u weet dat bij de keuze voor tijdvak 1 of tijdvak 2 bewust de minder vaardige leerlingen doorgeschoven zijn naar tijdvak 2. Mogelijk hebt u zonder naar de SE-resultaten te kijken een goed beeld van de vaardigheid van de leerlingen. Kortom, het is aan u om te bepalen hoe u tot een antwoord op deze vraag komt waar u achter kunt staan.

De vraag over de representativiteit wordt alleen gesteld in tijdvak 1. De informatie die we hierover ophalen, kunnen we ook gebruiken in tijdvak 2.

NB Docenten beeldende vakken vmbo beantwoorden deze vraag alleen voor het cse.

DILEMMA'S BIJ HET INVOEREN VAN SCORES EN HET BEANTWOORDEN VAN DE VRAGEN

Dilemma bij representativiteitsvraag:

“Zoals het zich nu laat aanzien gaan van mijn 31 leerlingen, er een of twee het examen in het 2^e tijdvak voor de eerste keer maken. Dat is dus maar een klein deel, en dit zijn twee relatief zwakke leerlingen. Deze twee zijn duidelijk minder vaardig dan de rest, maar het gaat voor mij wat ver om de hele grote groep als 'duidelijk vaardiger' te bestempelen omdat het vanwege de grootte eigenlijk een representatieve groep is voor de gehele klas. En dát antwoord staat er eigenlijk niet tussen.

Voor het doel van het eerste tijdvak (het bepalen van de representativiteit van mijn groep) zou ik dus willen invullen dat de groep representatief is (1 of twee leerlingen doet niet heel veel voor het gemiddelde). Aangeven dat deze duidelijk representatiever is, zou een verkeerd beeld schetsen ten opzichte van het grote landelijke geheel. Maar voor het doel van het 2^e tijdvak zou ik willen aangeven dat die groep (van 1 of 2 leerlingen) duidelijk minder vaardig is dan die van het eerste tijdvak.”

Reactie CvTE:

Allereerst wijs ik u graag op de antwoordopties bij de representativiteitsvraag:

- Deze groep leerlingen is duidelijk minder vaardig dan de groep leerlingen die voor het eerst examen gaat doen in het tweede tijdvak.
- Deze groep leerlingen is ongeveer even vaardig als de groep leerlingen die voor het eerst examen gaat doen in het tweede tijdvak.
- Deze groep leerlingen is duidelijk vaardiger dan de groep leerlingen die voor het eerst examen gaat doen in het tweede tijdvak.
- Al mijn leerlingen hebben nu examen gedaan.

In deze antwoorden wordt nadrukkelijk een link gelegd tussen de vaardigheid van de leerlingen die hebben deelgenomen in tijdvak 1 en de leerlingen die gaan deelnemen in tijdvak 2. U geeft aan dat de leerlingen die gaan deelnemen in tijdvak 2 duidelijk minder vaardig zijn dan de leerlingen die in tijdvak 1 zullen deelnemen. Daarmee is het 3^e antwoord van toepassing op uw situatie.

Aan de hand van een rekenvoorbeeld kan ik ook nog laten zien dat zelfs de vaardigheid van de groep die in tijdvak 1 deelneemt achteruit gaat doordat 2 zwakke leerlingen uit de groep niet meedoen:

Als 31 leerlingen gemiddeld van 6,5 zouden kunnen halen. Nu maken 2 leerlingen die anders een 4 zouden halen het examen niet. Daarmee gaat het gemiddelde cijfer van de overige leerlingen naar een 6,7. De groep scoort nu 0,2 cijferpunt hoger dan wanneer de 2 zwakke leerlingen wel mee zouden doen. Daarmee is de groep dus vaardiger geworden. Als we hier op landelijke schaal geen rekening mee zouden houden zou dat in de eerste stap van het normeringsproces (zie Normering centrale examens 2021 - Examenblad) leiden tot een N-term die 0,2 lager is.

Als de 2 leerlingen minder zwak zijn, ze zouden bijvoorbeeld een 5 halen, dan kan het verschil kleiner zijn. Desondanks zijn deze 2 leerlingen nog steeds minder vaardig dan de overige 29 leerlingen en is het dus belangrijk om te kiezen voor antwoordoptie 3. Mogelijk nemen we hierdoor in tijdvak 1 leerlingen niet mee in de analyse terwijl dat strikt genomen wel zou kunnen, maar we voorkomen dat we in tijdvak 2 (groepen) leerlingen als representatief betitelen die dat niet zijn.

Dilemma invoeren scores in Wolf:

Mijn leerling heeft er al voor gekozen zijn duim op mijn vak te leggen en steekt er dus ook geen energie meer in. Het vaardigheidsniveau van mijn klas zal hierdoor omlaag gaan. Moet ik deze leerling invoeren in Wolf.

Antwoord CvTE:

Voor de analyses is het van belang dat we van zoveel mogelijk leerlingen de scores kunnen meenemen. Voor een representatief beeld is het nodig dat ook de zwakke leerlingen worden meegenomen.

In de eerste stap van het normeringsproces passen we een relatieve normering toe waarbij we ons richten op een vast gemiddeld cijfer. Als de leerlingen van dit jaar minder vaardig zijn dan in eerdere jaren zal dat resulteren in een hogere N-term. Als een leerling al bij voorbaat besluit de duimregeling toe te passen op uw vak zal de gemiddelde score voor uw groep leerlingen, en daarmee ook landelijk, lager zijn waardoor de N-term in de eerste stap hoger zal worden. Om te voorkomen dat de N-termen te hoog worden en dat daardoor de prestatie-eis te veel gaat schuiven, kijken we in de tweede stap ook nog naar het docentenoordeel over de moeilijkheid en de historische N-term van een vak. Meer informatie over de drie stappen in het normeringsproces kunt u hier vinden: [Toelichting op de normering 2021 \(examenblad.nl\)](#)